

Motion till riksdagen 2021/22:4759

av **Kristina Axén Olin m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2021/22:242 En förstärkt spelreglering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge Spelinspektionen i uppdrag att utveckla webbplatsen Spelpaus för att säkra att den som har stängt av sig för spelande får hjälp och stöd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av bonusmöjligheter till befintliga spelare inom licenssystemet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska dela Svenska Spel i två strikt skilda bolag, där de konkurrensutsatta spelformerna koncentreras i ett av bolagen och de monopolistiska spelformerna i ett annat, och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten ska sälja den del av Svenska Spel som verkar på en konkurrensutsatt marknad och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag för att motverka matchfixning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera den nya spellagen och dess konsekvenser på spelmarknaden om två år och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen avslår propositionen i den del som rör en justering av måttfullhetskravet i marknadsföringen.

Motivering

För de allra flesta människor är spel förknippat med nöje, andra spelar för att stötta sin lokala idrottsklubb eller andra organisationer. Många i vårt land är intresserade av sport av olika slag och finner nöje i att spela på en match eller ett travlopp när man ser det i verkligheten eller i realtid på tv. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att det finns människor som drabbas av spelmissbruk och att det finns stöd för dem.

Moderaterna värnar både dem som finner nöje i spel och bejakar möjligheterna att kunna spela på en sund och reglerad spelmarknad där alla aktörer har samma förutsättningar. Vi värnar samtidigt de som av olika anledningar befinner sig i riskzonen för spelmissbruk. Därför välkomnar vi moderater den spellag som sedan 2019 är på plats och som syftade till att skapa en modern och reglerad marknad med licensierade bolag som omfattas av det svenska konsumentskyddet.

Samtidigt ser vi moderater precis som regeringen att allt inte blev helt rätt i samband med omregleringen. Därför välkomnar vi många av regeringens förslag i propositionen, inte minst de ändringar som syftar till att motverka illegalt spel för att värna licensmarknaden och därmed också upprätthålla ett högt konsumentskydd. Vi moderater vill dock gå längre än regeringen i vissa delar för att ytterligare förstärka licensmarknaden.

En uppföljning som behöver ske avseende spellagen är att se över regeringens förordningsmöjligheter. Detta har inte minst visat sig vara nödvändigt med anledning av den tillämpning som skett under pandemin, då regeringen sedan den 2 juli 2020 utfärdat en tillfällig förordning om spelansvarsåtgärder som kraftigt begränsar insättningar och bonusutbetalningar för spelare. Detta riskerar att ytterligare skynda på den nedåtgående kanalisering som de licensierade spelbolagen tidigare har uppmärksammat. Att i en pandemi medverka till att konsumenter i stället vänder sig till oseriösa och olicensierade aktörer är farligt för den enskilda spelaren som inte omfattas av någon omsorgsplikt. En marknad såsom spelmarknaden behöver långsiktiga förutsättningar och klara spelregler snarare än snabba kast. Därför bör regeringens förordningsmöjligheter ses över med anledning av den tillämpning som skett.

Genom tjänsten spelpaus.se som Spelinspektionen är ansvarig för kan spelare som upplever problem med sitt spelande stänga av sig. Det är i grunden en bra funktion som syftar till att färre ska ha möjlighet att råka illa ut på grund av sitt spelande. Tyvärr kan en avstängning genom spelpaus.se ge än mer negativa effekter än om man hade fortsatt att spela på den licensierade marknaden. Detta då spelare för att kunna fortsätta spela om man har ångrat sig i stället söker sig till olicensierade spelbolag där det inte råder någon kontroll eller konsumentskydd. För att inte statens spelansvar ska ta slut vid en avstängning bör alla som stänger av sig via spelpaus.se få en snabb kontakt för rådgivning och vidare stöd vid spelproblem eller spelmissbruk. Därför bör Spelinspektionen få i uppdrag att utveckla spelpaus.se med en sådan funktion.

För att ytterligare värna den reglerade licensmarknaden vill vi moderater se en översyn av bonusar på spelområdet. I dag är licensbolagen enbart tillåtna att ge bonusar till nya kunder. I den spelutredning som ligger till grund för den proposition som riksdagen nu har att behandla har man utrett ett undantag för de allmännyttiga lotterierna. Samma övervägande bör göras för licensbolagen som inte är allmännyttiga. Det skulle göra det enklare för spelbolagen att behålla kunderna på licensmarknaden och ha långsiktiga relationer med spelarna, vilket båda ökar konsumentskyddet för den som spelar. Denna aspekt har flera remissinstanser såsom Region Stockholm (Beroendecentrum Stockholm) framfört.

Flera remissinstanser är också kritiska till att Svenska Spel i strid mot Spellicensutredningens bedömning inte är delat i två strikta delar i och med att bolaget verkar såväl som monopolist som konkurrerande bolag på spelmarknaden. Vi moderater delar fortsatt utredningens bedömning att Svenska Spel ska delas i två strikt delade bolag och där den delen som verkar på den konkurrensutsatta marknaden ska avyttras.

Ytterligare ett stort bekymmer gällande spel är spelfusk, framför allt matchfixning. Det förstör glädjen för alla de som vill se sina idrottsklubbar spela, det göder kriminalitet och det innebär minskade intäkter för spelbolagen. Därför är det viktigt att vi snabbt får till förändringar i hur de olika aktörerna kan utbyta information sinsemellan då bl.a. dataskyddsförordningen förhindrar den möjligheten i dag. Dessutom bör Spelinspektionen få ett samordnande uppdrag. Dessa förslag återfinns i Gunnar Larssons utredning, Ds 2021:29 Åtgärder mot matchfixning och olicensierad spelverksamhet, men regeringen har ännu inte valt att lägga fram dessa förslag. Därför bör regeringen återkomma med förslag utifrån utredningen.

Vi moderater ser även att det finns ett behov av att följa upp vad den uppdaterade spellagen får för konsekvenser. För att vårda och värna den spelmarknadsreform som togs bredd i riksdagen är det viktigt att fortsätta att följa utvecklingen. Därför vill vi moderater se en utvärdering av den nya lagen om 2–3 år, exempelvis av Statskontoret.

Därutöver ser vi det som oroande att regeringen genom ett s.k. justerat krav på måttfullhet i marknadsföringen försöker att införa en riskklassificering bakvägen. Det riskerar att ytterligare urholka den reglerade marknaden om de aktörer som har löst licens, betalar svensk skatt och upprätthåller ett högt konsumentskydd inte har möjlighet att marknadsföra sina produkter i vidare utsträckning. Dessutom anser vi det vara allt för tidigt att genomföra ändringar på marknadsföringsområdet då praxis just har upprättats, vilken med regeringens förslag inte längre skulle vara gällande. Den utredning som leddes av Anna-Lena Sörensson och som ligger till grund för propositionen, SOU 2020:77 Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden, hade att överväga om måttfullhetskravet skulle skärpas. Bedömningen från utredningen var att lämna måttfullhetskravet oförändrat, något som också delas av en majoritet av remissinstanserna från olika sektorer såsom mediabolag, idrotten, hästnäringen, spelbolagen och Myndigheten för press, radio och tv samt Tidningsutgivarna instämmer i.

Kristina Axén Olin (M)

Annicka Engblom (M)

Ann-Britt Åsebol (M)

John E Weinerhall (M)

Magnus Stuart (M)